

Det er jo ikke helt ligegyldigt, hvem der render rundt med et dansk pas. I udvalget vil vi som sædvanlig gå igennem samtlige ansøgere og pille dem ud, der har været særlig kriminelle. Vi ved jo erfaringsmæssigt, at der er en hel del af dem, der har lange straffe bag sig, og dem vil vi selvfølgelig som sædvanlig pille ud og sætte til særskilt afstemning.

Så håber vi, at vi for en gangs skyld kunne få Venstre med os og også De Konservative, når vi skal stemme. For jeg har jo gentagne gange oplevet, at særlig Venstrefolk siger: Vi vil ikke have de banditter herind og give dem statsborgerskab. Men når man så står her på talerstolen, er det, som om piben får en anden lyd, og når vi skal til at stemme, er det helt formuldet, og Venstre stemmer fuldstændig som SF og Socialdemokratiet. Vi ville gerne lige prøve, om det ikke kunne laves lidt om.

Der er ingen tvivl om, at meget af den narko-handel, der foregår i øjeblikket, og som har været meget diskuteret, drejer sig om narko fra Somalia, som også vores minister har nævnt. Så siger man: Jamen hvis vi har taget disse narko-handlere to-tre gange, så udviser vi dem. Nej, kære venner, det gør vi ikke. De fleste har vi ved dansk lov givet dansk pas og indfødsret; de kan ikke udvises. Der skulle man have lyttet til lidt Fremskridtspartiet tidligere.

Så har jeg lige et spørgsmål til ministeren, og det er, at jeg mener, at der var noget i gamle dage – og i gamle dage kan være for ½ år siden – man kaldte fremmedpas. Har vi det endnu? Jeg mener, at et fremmedpas var noget, man kunne give en person, som man var lidt i tvivl om, fordi det kunne inddrages, hvis personen ikke opfyldte nogle betingelser.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren: Er der noget, der hedder fremmedpas, og hvis der er det, hvorfor kan man så ikke bruge det til dem, man er sådan lidt i tvivl om? Altså det, jeg mener, er, at hvis de, der får dansk indfødsret, begår ny og øget kriminalitet, så inddrager vi deres pas, og så ud ad vagten med dem.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

De spørgsmål, der er rejst, vil blive behandlet i udvalget.

Det sidste spørgsmål vedrører indenrigsministerens område og vil derfor blive besvaret af indenrigsministeren i udvalget, hvis der bliver stillet et spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 8: Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. (Udskydelse af revision).

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen). (Fremsat 2/10 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Da vores ordfører, hr. Peder Sass, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Da loven om erhvervsgrunduddannelser blev vedtaget her i Folketinget, blev det besluttet at revidere loven i denne folketingssamling.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er der nu et ønske om – for at få et mere fyldestgørende grundlag for en stillingtagen til loven, som bør revideres – at udskyde denne eventuelle revision indtil perioden 1998-99.

Dette støtter vi fra Socialdemokratiets side, og dermed anbefaler vi lovforslaget til vedtagelse.

Anders Mølgaard (V):

I Venstre kan vi naturligvis bakke ministeren op i hans ønske om at få den nødvendige tid til et mere fyldestgørende grundlag for en EGU-revision.

Men for Venstre er det altafgørende at slå fast også i dag, at denne tidsudskydelse ikke må blive en sovepude hverken for os eller for ministeriet. Det er vigtigt, at der i de kommende måne-

der og år tages initiativer til at gøre EGU-uddannelsen mere attraktiv, og dette kan ikke vente til næste lovrevision, hvilket jeg også håber ministeren er enig i.

Som bekendt havde Venstre taget initiativ til et samråd med ministeren i Folketingets Uddannelsesudvalg den 13. august i år vedrørende EGU, og fra Venstres side opfattede vi ministerens svar på samrådet som et håndslag om at stimulere søgningen til EGU.

I Venstre finder vi i hvert fald, at det er klart utilfredsstillende, at kun to tredjedele af landets kommuner ved udgangen af 1996 forventes overhovedet at tilbyde de unge i deres respektive kommuner muligheden for at tage en EGU-uddannelse. Det er klart utilfredsstillende, og i forhold til det reelle behov og ikke mindst det oprindelige ambitionsniveau, da vi debatterede lovforslaget her i salen, og i det hele taget ved lovens vedtagelse, er det også mildest talt skuffende, at kun 1.800 unge forventes at være påbegyndt uddannelsen i 1996. Så vi forventer initiativer fra ministerens side, også i perioden indtil deadline.

Frank Dahlgaard (KF):

Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig forslaget om, at vi udskyder revisionen i 2 år. Det er for tidligt at gå i gang med at vurdere, hvordan det er gået med EGU'en. Der er for få, der har været igennem uddannelsen endnu, og der er sket for mange ting på andre områder til, at det er forsvarligt; det er vi alle sammen enige i.

Om det, at der ikke har været så mange gennem uddannelsen, er udtryk for en fiasko, som den tidligere ordfører gav udtryk for, ved jeg egentlig ikke; der er jo andre, mange andre veje gennem uddannelsessystemet. Men i hvert fald tilslutter vi os forslaget.

Aage Frandsen (SF):

Vi kan give vores tilslutning til ministerens forslag. Vi er enige i, at den eventuelle revision ikke kan laves på indeværende tidspunkt på baggrund af de erfaringer, vi har.

Samtidig vil jeg godt sige, at vi opfatter EGU-uddannelsen som et meget vigtigt supplement til det nuværende uddannelsessystem af mere traditionel art, som vi ellers har, fordi det netop har givet unge mennesker, som ikke er så tilpassede til det traditionelle uddannelsessystem, ekstra muligheder, og det har givet dem nye muligheder.

Det, som er karakteristisk rundt omkring i øjeblikket – og det er også derfor, det er fornuftigt at vente med en eventuel revision – er, at der mange steder er megen kreativitet og mange spændende projekter, mens det måske nok andre steder er sådan, at man må sige, at det er en skam, de ikke lærer af de gode steder.

Min erfaring fra nogle af stederne er i hvert fald, at det, som blev lavet i sin tid med EGU, næsten er bedre, end man kunne have håbet på. Omvendt er der så nogle kommuner, hvor man må sige, at dér ligger det altså lidt tyndt. Men det må man jo indstille sig på; sådan vil det være, fordi der er en vis frihed i forhold til, hvorvidt man skal oprette disse uddannelser.

Men altså tilslutning til lovforslaget, som det foreligger.

Aage Brusgaard (FP):

Da vores ordfører ikke kan være til stede i dag, har jeg lovet at komme med nogle korte bemærkninger.

Som bekendt er Fremskridtspartiet ikke tilhænger af erhvervsgrunduddannelser, men det er imidlertid ikke det, forslaget handler om. Det, forslaget går ud på, er at få så fyldestgørende et grundlag for en lovrevision som muligt, og det vil efter Fremskridtspartiets opfattelse være forkert at stemme imod et sådant forslag. Derfor vil vi støtte forslaget i det videre forløb.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører, hr. Bruno Jerup, ikke kan være til stede, vil jeg her fremføre følgende:

Enhedslisten er jo som udgangspunkt glad for, at der findes uddannelses tilbud som erhvervsgrunduddannelsen. Sådan en type fleksible uddannelser giver nogle unge, der ellers ikke er fundet velegnede til en ungdomsuddannelse, en chance for at komme i gang med en uddannelse.

Enhedslisten lægger vægt på, at erhvervsgrunduddannelsen ikke bliver en blindgyde, at den skræddersys til den enkelte unge, og at der er et klart perspektiv med uddannelsesplanen. Mange af EGU-eleverne har andre afbrudte uddannelsesforløb bag sig. Det sidste, de har brug for, er endnu en fiasko.

Som beskrevet i lovforslagets bemærkninger er der i de forløbne år foretaget en del ændringer i lovgivningen om erhvervsgrunduddannelsen, og den midtvejsstatus, som var forventet i 1994, forelå først i slutningen af 1995. Begge dele kunne tale for at udskyde revisionen af erhvervsgrunduddannelserne.

Enhedslisten har ikke kunnet stemme for samtlige lovændringer, der berørte erhvervsgrunduddannelsen. Jeg tænker specielt på de lovforslag, som et flertal i Folketinget vedtog i december 1995, hvor arbejdsløse under 25 år fik frataget de dagpengerettigheder, som arbejdsløshedsforsikrede ledige har. I stedet blev de pålagt tvangssuddannelse, f.eks. 18 måneders EGU-forløb.

Grundtanken i erhvervsgrunduddannelserne var at give nogle fleksible tilbud til elever, der ikke følte sig hjemme i andre ungdomsuddannelser. Tvang kan aldrig være et godt pædagogisk princip, og det er helt grotesk, når det drejer sig om den gruppe elever, som vi taler om her. Derfor kunne det være interessant at få en evaluering af, hvor mange tvangssuddannede unge der er blevet proppet ind i EGU-systemet, om de gennemfører uddannelsen, og alle sådan nogle ting.

Samtidig må det være afgørende så hurtigt som muligt mere generelt at få belyst, hvorvidt EGU reelt muliggør de unges overgang til en kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse. Vi kan ikke leve med i årevis at indsluse unge i en uddannelse uden at vide noget om perspektivet.

I løbet af 1996 bliver den første gruppe EGU-elever færdige. Derfor kunne det være fornuftigt i løbet af 1997 ikke alene at vurdere uddannelsernes samspil med erhvervsuddannelserne og de øvrige ungdomsuddannelser som nævnt i lovens bemærkninger.

Man bør også se på, hvorvidt EGU opfylder sit mål, nemlig at lette de unges vej til kompetencegivende uddannelse eller arbejde. Hvis evalueringen viser behov for forandringer, er det ikke hensigtsmæssigt, at lovens revision er udskudt til folketingsåret 1998-99.

Samlet finder Enhedslisten det således betænkeligt at udskyde revisionen i to år. Hvis en revision skal bygge på en grundig evaluering, kan det imidlertid være fornuftigt at udskyde revisionen i et år, det vil sige til folketingsåret 1997-98.

Ud over dette konkrete ændringsforslag til det foreliggende lovforslag har vi som nævnt ovenfor en række konkrete spørgsmål om EGU, og dem vil vi komme nærmere ind på under udvalgsarbejdet.

Addi Andersen (CD):

Centrum-Demokraterne kan støtte ministerens lovforslag vedrørende udskydelse af revision af

lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. Da den midtvejsstatus, der var forventet i 1994, først forelå i 1995, kan man kun være enig i, at vurdering af, om loven bør revideres, udsættes. Hvis en lov skal revideres, er det vigtigt at have grundlaget for denne revision i orden.

Poul Nødgaard (DF):

I Dansk Folkeparti kan vi støtte dette lovforslag, måske med en lille tilføjelse. Både ministeren og også os folketingsmedlemmer skal lære, så længe vi lever, og jeg kan da godt se nu, at man næsten kunne have sagt sig selv, at efter så kort en periode kan man ikke få et grundlag for at se, om loven skal revideres, så jeg synes, det her er i orden med 1998-99. Men det her viser os måske, at vi fremover skal lade gå en lidt længere periode, inden vi ser, om noget skal ændres.

Vi vil støtte lovforslaget videre frem og få det vedtaget. Jeg betragter det som en lille teknisk manøvre, vi her foretager.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg takker for den brede tilslutning til lovforslaget, som jo altså så kun er udskydelse af en revision. Men jeg er enig i de betragtninger, der er gjort gældende vedrørende det kloge i at udskyde revisionen, og det hænger ikke mindst sammen med, at vi i mellemtiden siden lovens vedtagelse har gennemført ændringer, som ikke har kunnet nå at slå igennem.

Det kommer formentlig også til at betyde noget i forhold til det, som hr. Anders Mølgaard konstaterede, nemlig at i den seneste opgørelse viste det sig, at der kun var to tredjedele af kommunerne, som engagerede sig i EGU. Jeg vil tro, at med de nye muligheder, der er givet kommunerne for også at tilbyde den uddannelse og trække på de muligheder, der ligger her, vil billedet blive anderledes. Men det vil vi få en opgørelse over her i løbet af oktober måned, sådan at vi under udvalgsarbejdet og i hvert fald inden tredjebehandlingen er i stand til mere præcist at sige, hvor mange kommuner der er i gang her i 1996-97.

Så er der rejst forskellige spørgsmål, som jeg selvfølgelig er indstillet på at besvare og drøfte i udvalget, hvis det ønskes. Jeg tror, det er klogt, at vi fastholder en 2-årig revisionsperiode, men selvfølgelig sådan, at vi i den periode samtidig begynder den nødvendige evaluering, som gør, at vi har et beslutningsgrundlag, når vi kommer frem i folketingssamlingen 1998-99.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 14: Forslag til lov om Arbejdsretten.

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 2/10 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Socialdemokratiet vurderer, at vi med dette lovforslag imødekommer den principielle kritik, der har været fremført af Arbejdsrettens uafhængighed og upartiskhed.

Jeg vil ikke gennemgå alle ændringerne, men vil dog nævne, at udpegningen af Arbejdsrettens ordinære dommere nu fjernes fra organisationerne, således at denne kompetence i fremtiden påhviler arbejdsministeren.

Tilsvarende gør sig gældende med hensyn til beskikkelse af formandskabet, som efter indstilling fra de ordinære dommere påhviler arbejdsministeren.

Endvidere kan organisationer uden for hovedorganisationen og uorganiserede arbejdsgivere, som ikke har indstillingsret, forlange, at en given sag alene afgøres af formandskabet.

Den enkelte lønmodtagers adgang til selv at indbringe sager omfattet af Arbejdsrettens kompetence for de almindelige domstole præciseres nu ved at lovfæste gældende højeesteretspraksis.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig de foreslåede ændringer, og vi vurderer som sagt, at den

tidligere fremførte kritik af Arbejdsrettens uafhængighed og upartiskhed er imødekommet.

Jeg skal derfor på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.

Flemming Oppfeldt (V):

Lovforslaget om, at arbejdsministeren beskikker dommere og efter indstilling også beskikker formandskabet i Arbejdsretten er et skridt i den rigtige retning, og det er et skridt, som Venstre kan støtte.

Vi vil under det kommende udvalgsarbejde få afprøvet, hvorvidt denne lovgivning også i praksis fuldt ud lever op til denne hensigtserklæring, for det er jo nogle store krav, der stilles.

I henhold til den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 6 har alle krav på en retfærdig rettergang for en uafhængig og upartisk domstol. Der lægges altså vægt på, at dommere skal træffe deres afgørelser på grundlag af objektive argumenter fremført under retssagen og ikke må tage hensyn til personlige holdninger, udefra kommende oplysninger eller andre irrelevante faktorer.

Det er væsentligt at bemærke, at domstolen ikke blot skal være upartisk, men at den også skal fremtræde upartisk, og det er altså et af de punkter, vi vil have afprøvet under det kommende udvalgsarbejde.

Om den individuelle søgsmålskompetence fremgår det, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har tolket artikel 6 således, at individet har ret til at få retsforholdet indbragt for og endeligt afgjort af en domstol.

Lovforslagets § 11, stk. 2, afskærer organiserede lønmodtagere fra en domstolsbehandling i de tilfælde, hvor såvel lønmodtagere som organisationen ønsker at føre sagen, samt i de tilfælde, hvor organisationen fører sagen, men lønmodtageren er utilfreds med organisationens håndtering af sagen. Så der kan fortsat være nogle problemer i det her, som vi godt vil have meget grundigt belyst under udvalgsarbejdet.

Vi vil også have vurderet lovgivningen i forhold til ILO-konventionens nr. 87, artikel 2, den bestemmelse, som forbyder, at lovgivere eller administrative myndigheder institutionaliserer eller usagligt favoriserer visse organisationer på bekostning af andre.

Når vi har fået undersøgt alt det her, vil vi vurdere det endeligt. Venstre lægger selvfølgelig vægt på, at vi tager et skridt i den rigtige retning, og derfor kan det godt ende med, at Venstre også støtter denne lovgivning.